

Bransjesamarbeid for en mer bærekraftig kollektivbransje

Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport har i 2025 sammen utarbeidet følgende veiledere for rutebusskontrakter:

- [Veileder for produksjonsjusteringer, insentiver og gebyrer](#)
- [Indeksveileder 2025](#)

Veilederne skal være et effektivt hjelpemiddel for fylkeskommunale oppdragsgivere som lyser ut kontrakter, og for busselskapene som er leverandører. De inneholder konkrete anbefalinger for balanserte og forutsigbare vilkår i langvarige kontrakter. Dette skal legge til rette for et marked med virksom konkurranse og bærekraftige avtaler, som møter flere av kollektivbransjens utfordringer og behov framover.

Alvorlig bakteppe

Kollektivbransjen er inne i en alvorlig økonomisk situasjon med stor usikkerhet fremover. Innsatsfaktorene har blitt mye dyrere. TØI har nylig dokumentert at kostnadene i bussmarkedet har hatt en realvekst på hele 25 prosent de siste årene. Samtidig har bussnæringen som leverer på fylkeskommunale kontrakter, hatt negativ lønnsomhet de siste fem årene, noe som ikke er bærekraftig.

KS finner at det i gjennomsnitt var 30 % økning på de nye busskontraktene det siste året. Det forventes mange nye anbud i årene framover, og det er derfor grunn til å forvente en betydelig kostnadsøkning for oppdragsgiverne framover.

Dette var bakgrunnen for at foreningene har utviklet veiledere for hvordan kontrakter bør utformes og reguleres. Målet er å få gode busstjenester til de reisende innenfor tilgjengelige økonomiske rammer.

Veilederne

Veileder for produksjonsendringer, insentiver og gebyrer skal balansere risiko mellom oppdragsgiver og operatører, og fordeler risikoen til den parten som best kan påvirke den. Feil fordeling av risiko kan føre til feil prising og dårligere konkurranse i form av færre tilbydere.

Indeksveilederen skal dekke kostnadsutviklingene på en balansert, forutsigbar og mer standardisert måte.

Veilederne er utarbeidet av kompetente fagpersoner fra innkjøps- og leverandørsiden, med nøytrale fasilitatorer. Kollektivtrafikkforeningen og NHO Transport er stolte over utviklingsarbeidet som er gjennomført, og håper veilederne raskt vil bli implementert og komme til nytte i bransjen.

Med vennlig hilsen
Kollektivtrafikkforeningen

Olov Grøtting (sign)
Daglig leder

NHO Transport

Jon Stordrange (sign)
Adm. direktør